

Retouradres: Postbus 202, 1000 AE Amsterdam

Aan de leden van de gemeenteraad van Amsterdam

Datum 17 december 2019
Behandeld door Stedelijk evenementenbureau (SEB)
Onderwerp Voortgangsbrief Evenementen

Geachte raadsleden,

In deze brief presenteer ik u de resultaten van het onderzoek naar evenementen in Amsterdam. Niet eerder is naar evenementen en de werking van het Amsterdamse beleid zo uitgebreid onderzoek gedaan. De uitkomsten vormen een goede basis om te komen tot onderbouwde afwegingen voor een hernieuwd evenementenbeleid waarmee recht wordt gedaan alle belangen. De belangen van bewoners, de bezoekers van evenementen, en de stad als geheel. In het verlengde van de resultaten van de onderzoeken, schets ik u in deze brief de visie op de toekomst van evenementen in Amsterdam en de contouren van een hernieuwd evenementenbeleid.

Evenementen zijn bij uitstek een onderwerp waarin het zoeken blijft naar de juiste balans. Evenementen horen bij de stad. Ze brengen Amsterdammers een rijk en breed aanbod, maken deel uit van onze identiteit, zijn een plek voor ontmoeting en verbinding en bieden kansen voor cultureel ondernemerschap en talentontwikkeling. Daar staat tegenover dat ze ruimte vragen: in de zin dat ze belastend kunnen zijn voor het leefmilieu en de leefbaarheid voor Amsterdammers, maar ook fysiek ruimte, die steeds schaarser wordt en waarbij steeds meer concurrentie ontstaat met andere vormen van stedelijk ruimtegebruik.

Het aantal evenementen in de openbare ruimte laat een dalende trend zien. In de zoektocht naar de juiste balans is dit een belangrijk gegeven. Het ruimtegebruik wordt hierdoor ontlast, de impact op het leefmilieu neemt af en het vergt ook minder overheidsinzet en –toezicht. Wel is het van belang goed te kijken naar de onderliggende oorzaken. Mede als gevolg van de hoge eisen die worden gesteld, schaalvergroting in de hand wordt gewerkt. Terwijl juist de grote (muziek)evenementen de meeste impact hebben op de omgeving. Ook zijn daardoor de drempels voor nieuwkomers hoog. Amsterdammers kijken over het algemeen positief aan tegen het huidige aanbod van evenementen, maar geven tegelijkertijd aan meer kleinschalige (buurt)initiatieven op prijs te stellen. Met het nieuwe evenementenbeleid zou ook deze balans positief moeten worden beïnvloed, in het voordeel van kleinschaligheid, zonder dat de parels in het huidige aanbod verloren gaan. In het vervolg van deze brief leest u eerst meer over de ontwikkelingen in het huidige

Met het nieuwe evenementenbeleid zou ook deze balans positief moeten worden beïnvloed, in het voordeel van kleinschaligheid, zonder dat de parels in het huidige aanbod verloren gaan. In het vervolg van deze brief leest u eerst meer over de ontwikkelingen in het huidige aanbod en de werking van het beleid. Vervolgens wordt u meegenomen in hoe we richting kunnen geven aan de gewenste ontwikkeling in het evenementenaanbod.

1. Ontwikkelingen in het aanbod van evenementen: forse krimp

De analyse van het bestaande aanbod van evenementen biedt een aantal nieuwe inzichten¹. Allereerst zijn in 2019 fors minder evenementen georganiseerd. Deze daling is zichtbaar bij kleine, middelgrote en grote evenementen. Het aantal grote, impactvolle evenementen komt in 2019 op 85 uit, een daling van 29%. Gemiddeld is de daling 33%. Zie de tabel hieronder voor nadere gegevens.

Tabel 1. Aantal vergunde evenementen

Aantal evenementen	Klein (< 500 bezoekers)	Middelgroot (500-2000 bezoekers)	Groot (> 2000 bezoekers)	Totaal
2018	693*	305*	120	1.118
2019	502* (-28%)	164* (-46%)	85 (-29%)	751 (-33%)

*Exclusief de vergunde evenementen op Koningsdag

De daling van het aantal (grote) evenementen op zich is niet per sé alarmerend gelet op de actuele discussie over de verdeling van de steeds schaarser wordende openbare ruimte. De cijfers doen echter vermoeden dat vooral de grote muziekevenementen (op dit moment nog) het hoofd boven water weten te houden, terwijl de kleinere, nieuwe en culturele evenementen verdwijnen. Dat gaat ten koste van de diversiteit en vernieuwing van het aanbod. Maar ook de druk op grote muziekevenementen is zorgelijk: het risico bestaat ook dat de parels van het Amsterdamse evenementenaanbod verdwijnen.

Er zijn meerdere oorzaken te noemen van deze dalende trend in het evenementenaanbod. Allereerst zijn dat de hoge eisen die de gemeente stelt. Organisatoren van evenementen in de stad moeten aan veel eisen voldoen op het gebied van geluid, duurzaamheid, mobiliteit, veiligheid en zorgvuldige omgang met het terrein. Gezien de grote druk op de openbare ruimte en de leefbaarheid in de stad is het legitiem om dergelijke eisen te stellen bij (grote) evenementen, maar het verhoogt de kosten en werkt daarmee schaalvergroting in de hand. Bovendien zien we dat de meeste grote (muziek)evenementen in de stad nu worden georganiseerd door een beperkt aantal partijen met een lange staat van dienst. De geschikte locaties zijn min of meer verdeeld, ook daarvoor is de ruimte voor nieuwkomers beperkt.

Ook de tarieven die de gemeente rekent zijn een factor. De leges voor een vergunning zijn, als de nieuwe tarieven op 1 januari ingaan, in twee jaar tijd verviervoudigd. De vergunning voor een groot evenement (meer dan 10.000 bezoekers) kost dan 15.700 euro. De stijging heeft overigens nog meer impact bij kleinere evenementen: een vergunning voor maximaal 500 mensen kost volgend jaar bijna 1000 euro, tegen 250 euro in 2018.

¹ Zie bijlage Feitenverzameling en analyse evenementen 2018-2019

Maar ook marktontwikkelingen spelen een rol. Allereerst zijn de prijzen voor artiesten, materialen, beveiliging en andere noodzakelijke aspecten van een evenement fors gestegen. Er is meer vraag naar doordat overal in Nederland meer evenementen worden georganiseerd en personeel schaarser is en als gevolg daarvan duurder. En ook aan de inkomstenkant is veel veranderd: door de hogere kosten zijn de kaartjes duurder geworden en is het moeilijker een evenement uit te verkopen. En ook de concurrentie met evenementen elders laat zich voelen.

Tot slot is de schaarse ruimte een factor. Door bouw en stedelijke ontwikkeling zijn Riekerhaven en Blijburg sinds 2019 niet meer beschikbaar als locatie voor evenementen. Volgend jaar verdwijnt ook Arenapark. De NDSM-werf en ook Westerpark zijn door woningbouw minder geschikt geworden voor grote muziekenvenementen. Nieuwe locaties voor evenementen zijn in de stad moeilijk te vinden. Een zoektocht in de metropoolregio is weliswaar gestart, maar kost tijd.

2. Draagvlak voor evenementen

De vele meldingen over geluidhinder en de tweets, raadvragen, insprekers, debatten en publicaties over evenementen doen vermoeden dat het draagvlak voor evenementen in Amsterdam tanende is. Om hier een beter beeld van te krijgen is onderzoek gedaan naar de opvattingen van Amsterdammers over evenementen – als bezoekers én als bewoners door het bureau R2 Research met een representatieve steekproef onder 1.500 Amsterdammers.²

Uit het onderzoek blijkt dat Amsterdammers in grote meerderheid (77%) tevreden zijn over het evenementenaanbod. Ruim twee derde heeft het afgelopen jaar een evenement bezocht en 90% mist inhoudelijk niets in het aanbod. Er is ook concreet gevraagd naar de opvatting over het aantal dance evenementen in de stad. Een ruime meerderheid zegt in dit onderzoek het geen probleem te vinden, maar wel goed om te benoemen is dat 29% vindt dat er teveel dance is. Gevraagd naar de behoefte aan specifieke evenementen valt op dat 30% graag meer kleinschalige, buurtgerichte evenementen wil waarbij Amsterdammers bij elkaar worden gebracht. Vooral in Nieuw West en Noord is hier behoefte aan. In deze stadsdelen en in Zuidoost sluit het aanbod ook het minste aan op de lokale behoefte.

Als wordt gevraagd naar hinder door evenementen, valt op dat 24 procent van de Amsterdammers de afgelopen 12 maanden wel eens overlast heeft ervaren van een evenement. Het gaat dan vooral om geluidsoverlast (19%), maar ook overlast door vuil en parkeer- en verkeersdrukten worden veel genoemd. Overlast door evenementen is overigens niet de grootste ergenis voor Amsterdammers: verkeer, vliegtuigen en een verzamelcategorien van straatoverlast worden vaker genoemd dan evenementen.

Afgezet tegen de forse daling van het aantal evenementen en het op zichzelf redelijk positieve beeld over evenementen onder Amsterdammers is de aanzienlijke toename van het aantal overlastmeldingen opmerkelijk³. Zie de tabel hieronder.

² Amsterdammers over evenementen in de Stad (R2 Research, november 2019)

³ Gegevens zijn opgehaald uit MORA en SIA. In de bijlage Feitenverzameling zijn hier meer gegevens weergegeven.

Tabel 2. Overlastmeldingen

Stadsdeel	2018	2019	Stijging
Centrum	1.057	1.358	28,5%
Nieuw-West	468	693	48,1%
Noord	555	1.187	113,9%
Oost	675	678	0,4%
West	701	1.763	151,5%
Westpoort	30	144	380,0%
Zuid	592	811	37,0%
Zuidoost	309	465	50,5%
Eindtotaal	4.387	7.099	61,8%

De gemiddelde stijging in 2019 ten opzichte van 2018 is bijna 62%. Daarbij hoort wel de kanttekening dat de stijging voor een groot deel (twee derde) wordt bepaald door twee weekenden (tijdens het paasweekend en in de zomervakantie) waarin veel overlastmeldingen werden gedaan over twee dancefeesten op de NDSM werf.

Voor de stijging van het aantal meldingen zijn verschillende verklaringen te noemen. Deels is dit het gevolg van verdere verdichting in de stad: er wonen steeds meer mensen in het effectgebied van sommige terreinen. Een goed voorbeeld is het NDSM terrein waarbij niet alleen in Noord maar ook in West, in de nieuwe wijk De Houthavens, meer mensen zijn komen wonen. Een andere mogelijke verklaring is dat, mede als gevolg van veel negatieve aandacht, het draagvlak voor evenementen tanende is, en dan in het bijzonder onder Amsterdammers die vlakbij een evenementenlocatie wonen. Een derde factor zijn de weersomstandigheden. Bij (een toenemend aantal dagen) mooi weer staan ramen en deuren open, waardoor meer hinder wordt ervaren. In het Paasweekend in 2019 lijkt ook het effect van temperatuurinversie een rol te hebben gespeeld: door de stapeling van warme en koude luchtlagen, in combinatie met een noordoostenwind was het geluid van het evenement op het NDSM terrein in een veel groter deel van de stad veel beter te horen dan in voorgaande jaren.

3. Evaluatie uitvoering nieuw beleid

In overleg met en op verzoek van uw raad is eind 2018 afgesproken dat de geplande evaluatie van het nieuwe evenementenbeleid naar voren zou worden gehaald, en aan het einde van het evenementenseizoen van 2019 zou plaatsvinden. De facto is het beleid een krappe twee jaar in werking geweest en is er een vrij smalle basis om definitieve uitspraken te doen over de werking. Beleid heeft nu eenmaal tijd nodig om zich te bewijzen in de uitvoering. Toch is de evaluatie zo goed mogelijk ter hand genomen. Daarbij zijn de volgende componenten onderscheiden:

1. De werking van het beleid. Hoe pakt het uit? Dit geldt in het bijzonder voor geluid en duurzaamheid. In opdracht van de gemeente heeft het externe bureau Event Acoustics⁴ een analyse gemaakt van de geluidsniveaus en de mate van geluidbeheersing van alle grote muziekevenementen in 2018 en 2019. Separaat zijn feiten verzameld uit verschillende gemeentelijke databases. Deze zijn terug te vinden in het document Feitenverzameling en –analyse evenementen in Amsterdam 2018 en 2019 (SEB, november 2019).

⁴ Analyse geluidsniveaus evenementen Amsterdam 2018 en 2019 (Event Acoustics, november 2019)

2. De uitvoerbaarheid van het beleid. Daartoe heeft het bureau Crisislab kwantitatief en kwalitatief onderzoek gedaan onder direct betrokkenen bij de uitvoering⁵. Op sommige aspecten is ook gebruik gemaakt van de eerder genoemde feitenverzameling uit gemeentelijke databases.
3. De evaluatie van locatieprofielen. Aan de stadsdelen is gevraagd te kijken naar in hoeverre de verschillende locaties 'in balans' zijn. Dan gaat het om de balans tussen levendigheid en leefmilieu. De DB's van de stadsdelen zijn gevraagd te adviseren over gewenste aanpassingen van de profielen. Een en ander is verzameld in het document Evaluatie locatieprofielen evenemententerreinen 2020 e.v.(SEB, november 2019).

De belangrijkste resultaten op deze drie componenten worden hieronder op hoofdlijnen geschetst.

Ad 1. De werking van het beleid

Het doel van het nieuwe geluidbeleid was organisatoren aan te sporen de geluidsoverlast voor omgeving zoveel mogelijk te beperken door goede richtwerking en inzet van best beschikbare technieken. Het was niet de bedoeling de geluidruimte die er in theorie bestaat, gelet op de generieke norm van maximaal 85 dB(C), volledig in te vullen. Uit de feitelijke geluidsniveaus over de jaren 2018 en 2019 maken we op dat sprake van een redelijk gelijkwaardige spreiding in de niveaus van omgevingswaarden tussen beneden de 75 dB(C), tussen de 75-80 dB(C), en boven de 80 dB(C). Voorts stellen we vast dat organisatoren zich over het algemeen houden aan de maximaal vergunde geluidsnormen. In 2019 werd in bijna 98% van de tijd onder de vergunde waarde gebleven (in 2018 iets meer dan 93%) en als sprake was van een overschrijding dan was deze kortstondig. De voorgeschreven 'real time' geluidmonitoring lijkt hierin een belangrijke rol te spelen en ook op dit punt zien we vooruitgang in hoe deze in de praktijk functioneert. Ook zien we dat de eindtijden in bijna alle gevallen wordt gerespecteerd. Al met al is het beeld ten aanzien van de werking en de handhaafbaarheid van het geluidbeleid positief.

De richtlijn *duurzame evenementen* heeft tot versnelling geleid in de verdere verduurzaming van evenementen op het gebied van grondstoffen(her)gebruik, mobiliteit, groene energie (uitfasering dieselaggregaten) en water. Hoeveel we precies zijn is echter op basis van de gegevens aan gemeentezijde op dit moment niet vast te stellen omdat deze door de stadsdelen en de omgevingsdienst niet systematisch zijn verzameld. Dit ondanks dat wel sprake is een toename in het gemeentetoezicht op deze aspecten. Het algemene beeld is dat van een groeiende groep koplopers maar ook nog een behoorlijke groep achterblijvers, met name in het segment kleinere en niet commerciële evenementen. Op twee belangrijke onderdelen is relatief veel ontwikkeling zichtbaar én nog meer te verwachten. Ten eerste op het gebied van drinkbekers. Mits wordt gewerkt met een statiegeldsysteem lijkt het gebruik van recyclebare 'soft cups' lijkt op dit moment qua duurzaamheid gelijkwaardig aan het gebruik van 'hard cups'. En ten tweede zal 2020 het eerste jaar zijn waarop op 14 terreinen gedurende het gehele seizoen gebruik kan worden gemaakt van de vaste groene stroomvoorzieningen. Dit zal de doelstelling op groene energie een stuk haalbaarder maken.

⁵ Hoe uitvoerbaar is het nieuwe stedelijk evenementenbeleid van de gemeente Amsterdam? (Crisislab, oktober 2019)

Het is van belang dat organisatoren zorgvuldig omgaan met het terrein waarop zij het evenement organiseren en daarmee voorkomen dat zij (onherstelbare) schade aanrichten aan de bodem, het groen of de ecologie. Hoewel ook hier de verzameling van gegevens aan gemeentezijde nog te wensen over laat, is het beeld over het algemeen positief. Er zijn over de jaren 2018 en 2019 geen gevallen bekend waarin sprake is van onherstelbare schade. Dat wil niet zeggen dat er geen (tijdelijke) schade is aan de terreinen. Deze wordt dikwijls veroorzaakt in de op- en afbouwfase. Ook is er soms sprake van schade buiten het terrein die niet altijd herleidbaar is tot de organisatoren. Daar waar sprake is van aantoonbare schade als gevolg van een evenement, wordt deze op kosten van organisatoren hersteld. Maar de wijze waarop is stedelijk niet uniform geregeld, met als gevolg dat herstellwijze en -tijden kunnen verschillen. De voorgeschreven mitigerende maatregelen uit de locatieprofielen (voor zover van toepassing) en de verplichting voor organisatoren een Quick scan flora en fauna op stellen worden door organisatoren van grote evenementen veelal nagekomen. Ook de stadsecologen zijn over het algemeen goed aangesloten bij het proces van vergunningverlening. Van de richtlijn voor het aantal op- en afbouwdagen is in 2019 in een beperkt aantal gevallen, en alleen goed gemotiveerd, afgeweken. Voorts is aan gemeentezijde in 2018-2019 een inhaalslag gemaakt in het beschikbaar stellen van actuele informatie over de gesteldheid en de kwetsbaarheid van de terreinen. De interne samenwerking tussen vergunningverlening, stadsecologen en stadswerken kan verder worden verbeterd. Het toezicht op de op- en afbouw moet beter worden belegd. Met name bij evenementen met een relatieve lange duur moet alles op alles worden gezet om de schade te beperken en te bewaken dat beschermingsmaatregelen correct worden toegepast. Dat geldt ook voor de fase direct na het evenement waar eventuele schade snel en goed moet worden hersteld. Doel is de hersteltijden zo kort mogelijk te houden.

Ad 2. De uitvoerbaarheid van het beleid

Het onderzoeksbureau Crislab heeft zich in essentie gericht op de vraag of het nieuwe stedelijk beleid in de praktijk uitvoerbaar is. Tevens is getracht vast te stellen hoe de feitelijke uitvoering momenteel plaatsvindt. Inhoudelijk heeft de nadruk in het onderzoek gelegen op de eerder genoemde aspecten geluid, duurzaamheid, locatieprofielen en ecologie. De facto immers vormde een strenger gemeentelijk eisenpakket op deze gebieden de kern van het nieuwe beleid. Daarnaast is ook gekeken naar het in 2019 gestarte Programma Verbetering Kwaliteit Uitvoering, dat is bestemd voor vergunningverleners, toezichthouder en handhavers. Het onderzoek is voor een groot deel gebaseerd op de analyse van onderliggend schriftelijk (data)materiaal en op interviews met tientallen uitvoerders van het nieuwe beleid: vergunningverleners, milieu-inspecteurs, stadsecologen, toezichthouders, beheerders, handhavers, medewerkers stadswerken, organisatoren en externe experts.

Crislab komt tot drie hoofdbevindingen. In de eerste plaats dat Amsterdam momenteel niet beschikt over een eenduidige bestuurlijke visie ten aanzien van evenementen in Amsterdam die richtinggevend is voor het nieuwe beleid. Daardoor is er een neiging om evenementen die niet voldoen aan de vergunningsaanvraag toch door te laten gaan. Crislab beveelt aan deze bestuurlijke visie op te stellen. In de tweede plaats constateert Crislab dat de huidige rolverdeling tussen stadsdelen, het stedelijk evenementenbureau en de stedelijk VTH portefeuillehouder onduidelijk is. Daardoor is van centrale sturing op de uniformiteit en de kwaliteit van de uitvoering van het evenementenbeleid momenteel geen sprake.

Crisislab beveelt aan de vergunningverlening van grote (overlast gevende) evenementen, die op een enkele uitzondering na nu nog is gemandateerd aan de stadsdelen, direct bij de burgemeester te beleggen met het stedelijk evenementenbureau als verantwoordelijk uitvoeringsorgaan. De derde hoofdbevinding is dat de extra capaciteit – die voor een kwalitatief voldoende uitvoering van het nieuwe beleid als noodzakelijk werd gezien – nooit is gerealiseerd. Naar de toekomst toe is het belangrijk de benodigde en gekwalificeerde capaciteit wel te realiseren.

Naast deze hoofdconclusies komt Crisislab ook tot een aantal deelbevindingen:

- Mede doordat het vergunningsproces veel omvangrijker en complexer is dan voor de invoering van het nieuwe beleid, worden termijnen met regelmaat overschreden (zie ook de informatie in het document Feitenverzameling);
- Het nieuwe geluidsbeleid is geslaagd dankzij de invoering van continue monitoring;
- Locatieprofielen worden in de kern als bruikbaar ervaren en werken kaderstellend. In het document Feitenverzameling wordt nader ingegaan op de mate waarin van de locatieprofielen feitelijk is afgeweken;
- Op dit moment is onbekend of het duurzaamheidsbeleid wordt uitgevoerd of zelfs kan worden uitgevoerd. Nog niet alle voorschriften kunnen worden gerealiseerd waardoor handhaving (nog) niet mogelijk is (zie ook eerder);
- Het vernieuwde evenementenbeleid is ongeschikt voor kleinere buurt evenementen. Daarvoor is het gemeentelijk voorwaardenpakket te streng;
- De huidige handhavingpraktijk kan en moet sterk worden verbeterd.

Ad 3. De evaluatie van de locatieprofielen

Bij de evaluatie van de huidige locatieprofielen is door de stadsdelen beoordeeld in hoeverre de locaties 'in balans' zijn, kijkend naar de programmering van de afgelopen twee jaar in relatie tot consequenties voor het gebruik van de locatie en de druk die het legt op de omgeving. Voor die profielen die niet 'in balans' lijken, is het de bedoeling de komende maanden, in overleg met belanghebbenden, een aangepast profiel te maken. Deze aangepaste profielen zullen na inspraak en vaststelling door het college gaan gelden vanaf 2021. Voor deze locaties is 2020 een overgangsjaar waarbij in beginsel het oude profiel nog geldt, maar waarbij in 2020 al wordt getracht tot oplossingen te komen die druk op de locatie of de omgeving verlichten. Er zijn ook enkele voorbeelden van locaties waar nu nog geen locatieprofiel voor is en waarbij wel behoefte bestaat deze te maken. Deze volgen de eerder genoemde route. Profielen die wel 'in balans' zijn en waar hoogstens kleine aanpassingen nodig zijn, zullen op korte termijn worden aangepast en die gaan al gelden als kader voor de vergunningverlening in 2020.

Bij elkaar zijn 64 profielen voor evenementenlocaties opnieuw bekeken. Voor 26 van de profielen geldt dat deze ongewijzigd kunnen blijven. Voor 38 profielen stellen stadsdelen kleine wijzigingen voor die al in 2020 kunnen ingaan. Het college staat in algemene zin positief tegenover deze wijzigingen en in onderling overleg zullen deze wijzigingen worden doorgevoerd. Voor 3 bestaande profielen geldt dat deze in (loop van) 2020 zullen vervallen vanwege bouwwerkzaamheden. Dit betreft de profielen Haven IJburg, Arenapark en Centrum eiland strand. Voor 9 profielen geldt dat wijzigen groter zijn en daarmee inspraakwaardig, dan wel dat het om wijzigingen gaat die pas in 2021 actueel zijn. Voor 2 locaties is het verzoek nieuwe profielen op te stellen. Dat betreft de locaties Ruigoord en Amsterdamse Poort. Een aantal locaties vragen in deze brief al om een korte nadere toelichting.

Ruigoord

Voor Ruigoord zal in afstemming met belanghebbenden een locatieprofiel worden opgesteld. Wat Ruigoord bijzonder maakt, is dat het al jarenlang fungeert als culturele vrijplaats en ruimte biedt aan evenementen voor specifieke doelgroepen, nieuwkomers en talentontwikkeling. Dit zou behouden moeten blijven. Voortuitlopen op het nieuwe locatieprofiel is voor 2020 het vertrekpunt dat in ieder geval datgene wat vorig jaar mogelijk was ook dit jaar mogelijk blijft. Kaderstellend is het maximaal aantal dagen met een geluidbelasting van meer dan 75 dB(C) voor de omgeving. Dit blijft maximaal 3 dagen. Een ander belangrijk aandachtspunt is dat er geen activiteiten met bezoekers plaats mogen vinden binnen de veiligheidscontour. Om die reden is het wenselijk in 2020 de terreinen direct naast Ruigoord en het Oog (deels) te benutten.

N1 (Westelijk havengebied)

Met de locatie N1 is in de afgelopen twee jaar ervaring opgedaan. In lijn met het collegebesluit van februari 2019 blijft N1, zolang er geen bouwactiviteiten plaatsvinden, een tijdelijke locatie. Om die reden zal er voor N1 dan ook geen locatieprofiel worden opgesteld. Zo lang de kavel niet is uitgegeven kunnen er evenementen plaatsvinden. Dit zal jaarlijks worden bekeken. Op basis van de ervaringen in 2018 en 2019 beschouwt het college de locatie als relatief geschikt voor grootschalige (muziek)evenementen. Echter is de belasting voor met name de bewoners van het nabij gelegen woonwagenterrein fors. De gegroeide praktijk waarbij de bewoners financieel worden gecompenseerd juicht het college toe. Ondanks dat blijft de impact voor deze groep bewoners groot en om die reden brengt het college het maximaal aantal dagen terug van 6 naar 4. Meteocorrectie is uitsluitend na toestemming van de toezichthouder mogelijk.

Tuinen van West (de Polderheuvel)

Tuinen van West wordt beschouwd als een relatief geschikte locatie voor grootschalige muziek-evenementen omdat de geluidsniveaus in de omgeving beneden de 80 dB(C) blijven. De mogelijkheid tot meteo correctie vervalt vanaf 2020. Een belangrijk aandachtspunt is het komen en gaan van bezoekers. Uitgangspunt is dat deze bezoekersstromen niet tot veel overlast mogen leiden voor de omliggende wijken. Met het oog hierop wordt voor de evenementen in 2020 een nieuw mobiliteitsplan uitgewerkt door Ondernemersvereniging Tuinen van West als gebiedsproducent. Het maximum aantal bezoekers wordt teruggebracht naar 15.000. Het aantal dagen met een geluidbelasting voor de omgeving tussen de 75-85 dB(C) blijft gelijk, de restrictie "geen dance evenementen" komt te vervallen. Voorts wordt er gewerkt aan een verdere beperking van de geluids-overlast, een optimalisatie van de informatievoorziening, een collectieve natuurtoets en een duurzame uitvoering. In 2020 zal Voor Tuinen van West zal een nieuw locatieprofiel worden opgesteld waarin bovenstaande elementen verder worden vastgelegd.

Het NDSM terrein

In 2020 zal de stichting NDSM één tweedaags dancefestival minder contracteren. In de plaats hiervan komt een evenement in een minder belastend genre. De stichting NDSM zal organisatoren aansporen de overlast verder in te perken. Om tegemoet te komen aan de wens om meer kleinschalige evenementen te organiseren en verbinding met de buurt te creëren, wordt 2020 als transitieperiode beschouwd. De stichting NDSM brengt een nieuwe balans in de programmering aan. Hiervoor zal worden meegewerkt aan een wijziging van het bestemmingsplan en in het verlengde hiervan ook het locatieprofiel.

Voorts zal de programmering op de NDSM-werf met organisatoren van omliggende locaties (ook in andere stadsdelen, m.n. West) worden afgestemd. De vraag is of het raadzaam is de data van de evenementen te spreiden of juist te clusteren. Hiervoor zal onder bewoners uit Noord en West een onderzoek worden uitgevoerd. Naar aanleiding van de uitkomsten van het onderzoek zal een passage over clustering of spreiding worden opgenomen in het nieuwe profiel.

Westerpark

Voor 2021 zal in het locatieprofiel worden opgenomen dat tenten die worden geplaatst in de openbare ruimte t.b.v. een activiteit in de gebouwen van de Westergas, meetellen in het beschikbaar aantal dagen voor (buiten)evenementen. Voorts gaat voor 2021 gelden dat het aantal evenementen met meer dan 10.000 bezoekers wordt verlaagd van acht naar zes. Verder is de wens voor het Westerpark een maximale op- en afbouwtijd van maximaal acht dagen te hanteren. Wat nog nader moet worden uitgewerkt is de wens om meer langs inhoudelijk (programmatische) weg tot een afweging te komen welke evenementen een plek krijgen in het Westerpark en dat omwonenden daarin een adviserende rol krijgen.

5. Visie op evenementen in Amsterdam

De bovenstaande paragrafen geven uw raad een beknopt overzicht van de belangrijkste bevindingen en maken duidelijk dat Amsterdam voor belangrijke keuzes staat over de toekomst van evenementen in de stad. Bewoners, organisatoren en bezoekers, alle stakeholders hebben er belang bij te weten wat de stad Amsterdam wil met en verwacht van evenementen. In de zoektocht naar een duurzame balans tussen levendigheid en leefmilieu zal een antwoord worden geformuleerd op de volgende vraagstukken:

Toenemende schaarste dwingt tot een actievere rol en selectie

Evenementen hebben grote waarde voor de stad, niet alleen voor de bezoekers of voor de economie maar ook voor de stad als geheel: evenementen zijn immers bij uitstek plekken van ontmoeting en verbinding tussen Amsterdammers, belangrijke pijlers onder de creatieve en culturele sector, plekken waar alle Amsterdammers laagdrempelig kunnen kennismaken met kunst en cultuur en zijn een uithangbord van Amsterdam als levendige, creatieve en aantrekkelijke stad. Door de snelle groei van Amsterdam is de openbare ruimte echter in toenemende mate schaars. Door verdichting verdwijnen steeds meer plekken waar Amsterdammers kunnen recreëren, spelen, sporten of ontspannen. De schaarse ruimte die overblijft wordt steeds intensiever gebruikt en moet met steeds meer Amsterdammers worden gedeeld. Het ruimtegebruik voor al die activiteiten concurreert direct met de evenementen. De ruimte voor grootschalige muziek-evenementen is al begrensd in de locatieprofielen en de vraag overstijgt nu al het aanbod aan geschikte locaties. Daarom is het nodig dat de stad een actievere rol kiest in de selectie van evenementen. We beogen de goed georganiseerde evenementen met veel betekenis voor de stad te behouden en streven naar een breed, divers aanbod dat goed over de stad en over doelgroepen is verdeeld.

De drempels voor kleine evenementen en nieuwkomers moeten omlaag

Door te sturen op een divers en inspirerend aanbod dat alle groepen Amsterdammers bedient, wordt het draagvlak verstevigd. Daarbij moet aandacht zijn voor evenementen waar behoefte aan is, zoals kleinschalige buurt evenementen, nieuwe of vernieuwende evenementen voor doelgroepen die nu weinig evenementen bezoeken. Tegelijk hebben veel evenementen het moeilijk. Door prijsstijgingen, hoge eisen en kosten en door marktwerking wordt de drempel steeds hoger. Vooral voor nieuwkomers, kleine evenementen en niet-commerciële partijen. Het verlies van die evenementen is een ongewenst effect en bovendien slecht voor de stad. De drempels voor kleine en vernieuwende evenementen moeten omlaag door (letterlijk) meer ruimte voor hen te vinden of te bestemmen, door minder regels en het verlagen van financiële drempels. Het gaat dus niet alleen om het behouden van goed georganiseerde en betekenisvolle evenementen, het gaat ook om het zorgen voor voldoende ruimte voor kleine evenementen en nieuwkomers. Door te selecteren op grootschalige evenementen met de meeste impact en tegelijkertijd meer ruimte te bieden voor meer kleinschalige evenementen komt er meer balans in het aanbod.

Kwaliteitsverbetering in de uitvoering is nodig, de huidige praktijk is te versnipperd

Overlast als gevolg van evenementen hoort bij wonen in een grote stad. Amsterdammers mogen van de gemeente verwachten dat zij organisatoren maximaal stimuleert onnodige overlast te voorkomen en dat de regels die gelden, goed worden toegepast en op naleving wordt gecontroleerd. De decibellen worden uiteindelijk bespaard in de uitvoering, net als dat adequate bewonersinformatie veel kan schelen in de overlastbeleving. De bevoegdheid om vergunningen voor evenementen te verlenen en ook het toezicht op naleving, is door de burgemeester gemandateerd aan de stadsdelen. Evenementenvergunningen zijn de laatste jaren veel complexer geworden en vragen daardoor meer specialistische kennis. De impact van vooral grote evenementen op het leefmilieu kan door de versnipperde praktijk minder goed worden beheerst dan is gewenst. De huidige versnippering lijkt een drempel om tot kwaliteitsverbetering te komen. Het is daarom noodzakelijk de uitvoering van evenementenbeleid, in het bijzonder voor de grote impactvolle evenementen, meer in één hand en onder mijn directe verantwoordelijkheid te organiseren.

In de volgende paragraaf wordt deze visie op hoofdlijnen uitgewerkt.

5. Hoofdlijnen van een hernieuwd evenementenbeleid

Uit de evaluatie blijkt dat het vigerende vergunningen- en locatiebeleid voor evenementen in grote lijnen voldoet aan wat er van kan worden verwacht. In vergelijking tot andere gemeenten is het Amsterdamse beleid streng te noemen en op onderdelen is het vooruitstrevend. Dit past bij Amsterdam, niet alleen als verantwoordelijke hoofdstad maar ook omdat de druk op de openbare ruimte hier verhoudingsgewijs groot is. Als uitgangspunt van beleid blijft gelden dat organisatoren primair verantwoordelijk zijn voor een veilig en ongestoord verloop en moeten zorgen dat de negatieve effecten voor het gebruik van het terrein en op het leefmilieu in de directe omgeving zo klein mogelijk zijn. Een uitgangspunt waar wellicht extra energie in moet worden gestoken, is dat wij als gemeente ons niet alleen tot organisatoren verhouden als diegene die de eisen stelt tot diegenen die de regels moeten naleven, maar breder moeten kijken. We hebben ook een rol in het scheppen van randvoorwaarden, een stimulerende rol en nemen in het hernieuwde beleid een actieve rol in het realiseren van een duurzame balans tussen een breed en gedragen evenementenaanbod voor alle Amsterdammers en een aanvaardbare belasting van het leefmilieu.

In het hernieuwde beleid gaan we a) zodanig selecteren dat we de goed georganiseerde en betekenisvolle evenementen behouden, b) verlagen we de drempels voor kleine buurt evenementen en zorgen we voor voldoende ruimte voor nieuwkomers en c) richten we ons op een verdere versterking van de uitvoering.

Selecteren op goed georganiseerde en betekenisvolle muziekevenementen

Ten eerste is het van belang te bepalen wat de scope wordt waar de selectie zich tot beperkt. Kijkend naar de belasting op het leefmilieu is het voor de hand liggend de scope in te perken tot de grote evenementen, dat wil zeggen met meer dan 2.000 bezoekers. Vervolgens is het een keuze of de selectie zich richt op alle categorieën (muziek, kunst & cultuur, sport, culinair en overig) of dat we het nader inperken tot uitsluitend muziek. Gelet op het eerder genoemde argument leefmilieu ligt een keuze voor een nadere inperking tot muziek voor de hand. Maar er is nog een belangrijke reden het tot muziek te beperken: Amsterdam heeft een vooraanstaande positie in de wereld van de Elektronische Dance Muziek (EDM) - die willen we behouden en zeker niet zonder na te denken verzwakken. De muziekfestivals in Amsterdam zijn al jaren 'het nieuwe uitgaan' voor veel jongeren. Als we gaan selecteren, dan is zorgvuldigheid en kwaliteit in de selectie juist in deze categorie van groot belang.

Vervolgens is de vraag relevant op basis waarvan gaan we selecteren? Eerder genoemd in deze brief zijn twee hoofdcriteria: (a) goed georganiseerde evenementen en (b) betekenisvolle evenementen. Onder 'goed georganiseerd' vallen de volgende deelcriteria:

1. Planvorming: is de aanvraag op tijd en zijn de plannen voldoende advieswaardig zodat de doorlooptijd in het vergunningenproces wordt gehaald? Doel is op de termijnen in het vergunningenproces tot beduidend betere prestaties te komen dan op dit moment het geval is.
2. Veiligheid en gezondheid: een primaire verantwoordelijkheid van organisatoren, zodanig ingevuld dat zo min mogelijk wordt teruggevallen op het schaarse overheids toezicht vanuit politie en gemeente. Worden de regels uit het Amsterdams Dance beleid nagevolgd (voorlichting, visitatie, EHBO, drinkwater e.d.)?
3. Geluidbeheersing: worden Best Beschikbare Technieken gebruikt, is de real time monitoring op orde, wordt de vergunde waarde niet overschreden? Nota bene: overwogen wordt een Front Of House (FOH) norm in te voeren in dB(C), dit zal worden uitgewerkt.
4. Duurzaamheid en mobiliteit: worden grondstoffen gescheiden, wordt een duurzaam drinkbekersysteem gebruikt (nota bene: mits wordt gewerkt met een statiegeldsysteem beschouwen we de systemen voor hard- en recyclebare *softcups* gelijkwaardig), wordt een duurzame energiemix gebruikt met optimale gebruikmaking van de vaste stroomvoorzieningen en batterijen? Wordt een duurzame *modal split* gebruikt, zijn er pendel- en andere voorzieningen waardoor de belasting in omliggende wijken van het terrein zo veel mogelijk wordt beperkt?
5. Zorgvuldige omgang met het terrein: wordt van te voren voldoende kennis verzameld over de kwetsbaarheid van het terrein (verplichte *quick scan* flora en fauna), worden er (ook *last minute* als de omstandigheden daar om vragen) mitigerende maatregelen genomen om schade te voorkomen? Wordt veilig, zorgvuldig en met zo min mogelijk overlast voor andere gebruikers opgebouwd en blijft met binnen de stedelijke richtlijn voor het maximaal aantal dagen? Worden de hersteltijden nageleefd (uitgangspunt 6 weken tenzij korter kan), wordt de schade snel hersteld en kosten daarvoor betaald?

6. Informatie aan en communicatie met bewoners: Is de informatie aan alle betreffende bewoners duidelijk en toegankelijk? Wordt er ingespeeld op zorgen en wensen van omwonenden?

Alle grote muziekevenementen zullen op bovenstaande criteria worden getoetst, telkens in het kader van de evaluatie van het evenement nadat het heeft plaatsgevonden. Dit voor het eerst in 2020.

Voor 'betekenisvolle' evenementen is in een eerste uitwerking een volgend onderscheid gemaakt:

7. Divers: welke doelgroep(en) worden bediend, worden verschillende doelgroepen in redelijke mate bediend?
8. Verbindend: biedt het evenement ruimte voor ontmoeting en verbinding tussen groepen Amsterdammers en/of het kennismaken met delen van culturele uitingen of gedeelde waarden?
9. Vernieuwend: biedt het evenement en het aanbod als geheel kansen voor talentontwikkeling en ruimte voor creatieve ondernemers, nieuwkomers en niches?
10. Lokale betekenis: heeft het evenement een binding met de locatie en/of ondernemers, instellingen en bewoners in de directe omgeving?

Bovenstaande laatste vier criteria zullen nog verder worden uitgewerkt. De toetsing zal plaatsvinden in opdracht van het college door een *externe muziekcommissie* bestaande uit onafhankelijke deskundigen. Deze commissie zal in de eerste helft van 2020 worden samengesteld.

De score op bovenstaande criteria leidt vervolgens tot een rangschikking die wordt gebruikt om de schaarse plekken voor evenementen in de stad te verdelen. Omwille van het bieden van bestaanszekerheid en bedrijfscontinuïteit en ook om de lasten die samenhangen met de selectie te beperken, is het voorstel een onderscheid te gaan maken tussen evenementen die meerjarig (voor drie jaar) een plek op de evenementenkalender krijgen toebedeeld en eenjarige plekken. Deze systematiek zal voor eerst worden toegepast voor het jaar 2021. Voor evenementen die een meerjarige plek krijgen toebedeeld, wordt in beginsel ook een meerjarige vergunning verstrekt.

Separaat aan deze nieuwe toedelingssystematiek wordt met prioriteit en nieuwe energie geprobeerd in MRA-verband bestaande locaties te activeren en/of nieuwe locaties voor grote evenementen te vinden. Het mes moet hier aan twee kanten snijden: het vergroten van de aantrekkelijkheid van het culturele aanbod in MRA gemeenten en het verlagen van de druk op het Amsterdamse leefmilieu.

Verlagen van de drempels voor kleine evenementen en nieuwkomers

Voor het probleem van te hoge drempels voor kleine evenementen en nieuwkomers zal een viertal maatregelen op korte termijn verder worden verkend.

1. Bezien wordt of de bezoekersdrempel voor een meldingsplichtig evenement kan worden verhoogd van 100 naar 250 bezoekers. Denkbaar is dat het centrum van de stad (binnen S100) hiervoor wordt uitgesloten, maar dat dit in de rest van de stad gaat gelden. Dit zou financiële lasten van de leges voor kleine buurt evenementen wegnemen en bovendien aan administratieve lasten voor de gemeente schelen. Daarnaast zal voor de categorie < 2.000 bezoekers gekeken worden naar vereenvoudiging van de regels en/of het schrappen van buitensporige regels.

2. Opnieuw zal gekeken gaan worden naar de kostendekkendheid van de leges. De daling van het aantal vergunningen voor evenementen gaf hier al aanleiding toe. In lijn met het college-akkoord blijft de doelstelling overeind de kostendekkendheid te verhogen. Met de nieuwste inzichten over het aantal daadwerkelijk verleende vergunningen zal opnieuw gekeken worden naar de juiste verhouding in de tarieven tussen de verschillende categorieën.
3. Met hernieuwde energie en in nauwe samenwerking met bureau broedplaatsen zal ook in Amsterdam gezocht worden naar nieuwe (tijdelijke) locaties voor kleine evenementen. Voorts zal een deel van de plekken op bestaande locaties worden bestemd voor nieuwkomers.
4. Bij de verdeling van de middelen uit het evenementenfonds zal in de toekomst de verhouding tussen bestaande partijen enerzijds en nieuwkomers en buurtgerichte initiatieven anderzijds in het voordeel van die laatste moeten uitvallen. De afgelopen jaren ging gemiddeld twee derde van de beschikbare middelen naar bestaande partijen. In het kader van de VJN 2020 zal het college met een voorstel komen voor structurele dekking voor de knelpunten bij het Evenementenbureau, ten behoeve van het evenementenfonds en het evenementenbeleid.

Versterking uitvoering

In aanvulling op de hierboven geschetste maatregelen voor de kleine evenementen zal ik voor de categorie grote evenementen (> 2.000 bezoekers) het Stedelijk evenementenbureau de opdracht geven een Stedelijk programma grote evenementen op te zetten van waaruit de vergunningverlening van alle grote evenementen plaats zal vinden. Het doel van dit programma wordt de samenwerking tussen alle betrokken partijen bij het evenementenproces (aanvraag, advisering, vergunning, toezicht & handhaving en evaluatie) te verbeteren en daarmee de effectiviteit en de efficiency te verhogen. Het mandaat voor deze categorie blijft liggen bij de stadsdeelvoorzitters. De ambtelijke aansturing verhuisd naar stedelijk niveau. Het streven is dit programma in het eerste kwartaal van 2020 werkend te hebben.

6. Vervolg

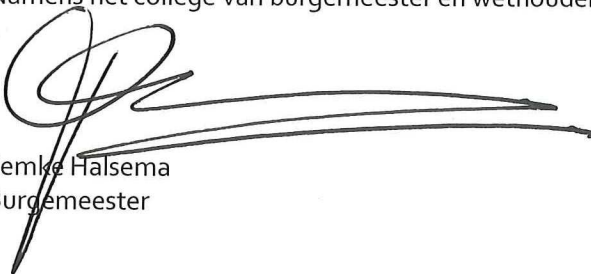
Ik hoop uw raad in deze brief stapsgewijs mee te hebben genomen langs alle bevindingen en conclusies van de evaluatie en de verschillende onderzoeken die de afgelopen maanden zijn uitgevoerd. Ze zijn de onderbouwing van mijn analyse van de belangrijkste vraagstukken op het gebied van evenementen voor de komende jaren en van de Amsterdamse visie op evenementen en het nieuwe beleidsvoorstel. Tot slot wil ik uw raad in deze brief het proces naar de vaststelling voor het nieuwe beleid schetsen.

Deze brief, de evaluatie en alle andere meegestuurde documenten zullen worden geagendeerd voor de commissie AZ van 30 januari. Gelet op de hoeveelheid materiaal dat beschikbaar is doe ik u het aanbod om voorafgaand aan deze bespreking een 'technische sessie' te houden.

In februari 2020 zal het college vervolgens de concept Evenementennota, een eventuele APV-wijziging en de gewijzigde locatieprofielen vaststellen en vrijgeven voor inspraak. Na de inspraakperiode en bespreking van de reacties in het college, hoop ik in mei of juni met de commissie te kunnen spreken over het beleid, en voor de zomervakantie de nieuwe evenementennota vast te stellen. Het nieuwe evenementenbeleid wordt per 1 januari 2021 ingevoerd. Ik kijk er naar uit om samen met uw raad toe te werken naar een nieuwe balans op het gebied van evenementen.

Met vriendelijke groet,

Namens het college van burgemeester en wethouders van Amsterdam,

Femke Halsema
Burgemeester